

Домактың ийги черге кежигүнү

ТОДАРАДЫЛГА

Тоора-Хем ортумак ниити билиг школазынын тыва дыл болгаш
чогаал башкызы

Кол Алексей Дмитриевич
кылыш тургускан

Онаалгазы: Домактың морфолог- синтаксистиг сайгарылгазын кылыр

*Черниң кырын алдын-
сарығ бүрүлер шыва
алган.*

Онаалгазы: Бердинген чурукта чүве аттарындан демдек аттары-бile кады тып бижинцер. Чижээ: ногаан ортулук.

Бажыңға онаалға:

- Тып алган сөс каттыжыышқыннары-бile
кыска чогаадыг бижиир.
- Чогаадыгның темазы: “Төрээн черим”.
- Домак бүрүзүнде тодарадылганы тывар,
айтырысын салыр.

Домактың ийги черге кежигүнү

ТОДАРАДЫЛ Г
А

БОТ АЖЫЛ

Онаалгазы: Бердинген сөстерде кааратыр парлаан сөстер кандыг домак кежигүнү болуп чоруурул, ол чүнүң-бile илереттинген-дир айтыңар.

1. **Чайғы** хүннүң херелдери
эът-кешти шонуп
турган.
2. **Тываның** девискээринге
эн-не **арығ** аржаан
сүглар нептерээн.

Чурукчу №1

Шарль Перро “Золушка”

Чурукчу №2

Шарль Перро “Золушка”

Чурукчуларның сөзүглелдери:

- Сөзүгел №1: Кажан Золушка чедип келирге, өргээ ишти шыпшыңын алган, шупту кижилер ооң чаражын магадаан. Илбичи ооң хевин каас платье кылдыр өскертипкен болган.

- Сөзүгел №2: Кажан омак-хөглүг Золушка чедип келирге, хааның, байырлыг, чааш өргээ ишти шыпшыңын алган, шупту кижилер ооң хуулгаазын, кайгамчыктыг чаражын магадаан. Илбичи ооң эрги хевин магалыг, каас-коя платье кылдыр өскертипкен болган.